

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет соціології і права**

З А Т В Е Р Д Ж Е Н О
Декан ФСП
Олена АКИМОВА
МП
« 5 »
Факультет
соціології
і права
2024

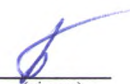

**ПРОГРАМА
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
для підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії
Спеціальності 054 Соціологія**

Київ 2024

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Професор, доктор соціологічних наук
Федорченко-Кутуєв Павло Володимирович

(підпис)

Професор, доктор педагогічних наук
Панченко Любов Феліксівна

Доцент, к.соц.н.
Єнін Максим Наїмович

(підпис)

Доцент, к.політ.н.
Багінський Андрій Владиславович

(підпис)

Програму затверджено на засіданні кафедри соціології
Протокол від « 5 » 04 2024 року № 11

Завідувач кафедри соціології
 Павло ФЕДОРЧЕНКО-КУТУЄВ

« 5 » 04 2024 р.

ВСТУП

Педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо - науковому рівні є компонентом професійної підготовки до науково - педагогічної діяльності та являє собою вид практичної діяльності аспірантів щодо здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності аспірантів, науково-методичну роботу за спеціальністю 054 – соціологія.

Базовою для проходження педагогічної практики є кафедра соціології, за якою закріплений аспірант.

Крім того, аспірант може пройти стажування на аналогічних кафедрах (підрозділах) інших університетів.

Предмет практики: викладацька діяльність у вищому навчальному закладі.

Загальний обсяг педагогічної практики складає 4 кредити ЄКТС (120 годин). 80 % часу, відведеного для педагогічної практики, складає навчально - методична робота (підготовка до занять, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності аспірантів); 20 % загального часу педагогічної практики відводиться на аудиторне навантаження (проведення лекцій та семінарських занять). Терміни проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані аспіранта, затверджуються науковим керівником, завідувачем кафедри, до якої прикріплений аспірант.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

1.1. Мета педагогічної практики полягає у формуванні здатності розробляти методичне забезпечення та проводити навчальні заняття з соціологічних дисциплін. Основні завдання педагогічної практики:

Згідно з вимогами науково-освітньої програми після проходження практики аспірант має опанувати наступні компетентності:

ЗК 04 Здатність розв'язувати комплексні проблеми соціології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК 06 Здатність дотримуватися етичних норм проведення досліджень, академічної доброчесності, діяти соціально відповідально, демонструвати відданість громадянським обов'язкам.

ФК 03 Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

ФК 04 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

ФК 07 Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан, тенденції розвитку соціології.

ФК 08 Здатність використовувати поняття та положення релевантних соціологічних теорій (історичної соціології модернів, модернізацій та розвитку) у дослідницькій діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми аспіранти після проходження педагогічної практики мають продемонструвати такі результати навчання:

ПРН 03 Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми соціології з врахуванням етичних, соціальних, економічних та правових аспектів.

ПРН 08 Розробляти і викладати спеціальні дисципліни з соціології у закладах вищої освіти, здійснювати навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.

ПРН 09 Глибоко розуміти загальні принципи та методи соціально-поведінкових наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері соціології та у викладацькій практиці.

2. СТРУКТУРА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

На педагогічну практику відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS. Вона включає: лекції, семінарські заняття, самостійну роботу аспірантів та Залік.

Рекомендований розподіл навчального часу

Семестр	Код кредитного модуля	Всього (кред./год)	Розподіл за видами занять (всього год.)			СРС	Модульні контрольні роботи (кількість)	Індивід. завдання (вид)	Семестрова атестація (вид)
			Лекції	Практичні/ семінарські	Лабораторні/ комп'ютерний практикум				
4		120			-	120	-	Звіт	Залік

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

2.1. Практика проводиться на базі кафедри соціології, де здійснюється підготовка аспірантів, відповідно до наказу завідувача кафедри. Під час проведення практики аспіранти підпорядковуються правилам внутрішнього розпорядку та техніки безпеки, встановленим на кафедрах університету стосовно навчального процесу.

2.2. Місце та терміни проведення педагогічної практики визначаються на основі навчального плану підготовки аспірантів в КПІ імені Ігоря Сікорського відповідно до освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю – 054 Соціологія.

2.3. Тривалість проведення педагогічної практики встановлюється у відповідності з навчальним планом і графіком навчального процесу підготовки аспірантів та індивідуальними планами аспірантів. Вона триває 3 тижні у третьому семестрі навчання (очна форма).

Загальна кількість годин – 120, з них навчально-методична робота (підготовка до занять, відвідування та аналіз занять, керівництво різними видами діяльності студентів) складає 80 % часу; аудиторне навантаження (проведення лекцій та семінарських занять, консультацій) – 20 % загального часу педагогічної практики.

2.4. Терміни проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані аспіранта, що складається разом із науковим керівником, затверджується науковим керівником і завідувачем кафедри, до якої прикріплений аспірант.

2.5. Графік роботи аспірантів складається відповідно до розкладу навчальних дисциплін за погодженням із професорсько-викладацьким складом кафедри. Для проходження практики аспірант разом із керівником вибирають навчальну дисципліну для проведення занять. У перший день практики проводиться установча конференція, на якій аспірантам повідомляють мету і завдання практики, її тривалість, види і форми викладацької діяльності аспірантів, порядок обліку та оцінювання їхньої роботи.

2.6. Аспірант спільно з науковим керівником та за погодженням із завідувачем кафедри складає графік проходження практики на основі робочого плану педагогічної практики. Аспірант має право з усіх питань, які виникають під час проходження практики, звертатись до наукового керівника, завідувача кафедри, завідувача відділу підготовки науково-педагогічних кадрів; вносити пропозиції з удосконалення організації навчально-педагогічної практики. Аспірант під час проходження практики за попередньою домовленістю має право на відвідування занять провідних фахівців університету з метою вивчення методики викладання, знайомства з передовим педагогічним досвідом. Аспірант підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку університету, розпорядженням адміністрації та керівників практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, аспірант може бути відсторонений від проходження практики.

2.7. Після закінчення практики аспірант повинен подати звітну документацію. Підсумки педагогічної практики аспірантів підводять на засіданні кафедри.

2.8. Загальне керівництво педагогічною практикою та науково-методичне

консультування здійснює науковий керівник аспіранта, який:

- забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики, затверджує загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування аспіранта;
- добирає тематику занять і навчальні групи для проведення педагогічної практики;
- надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;
- контролює роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;
- готує відгук про проходження практики.

3. ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

3.1. Педагогічна практика аспірантів проходить у три етапи та передбачає такі види діяльності:

- знайомство з організацією навчально-виховного процесу в університеті;
- ознайомлення з дидактичними основами процесу навчання;
- вивчення досвіду викладання провідних викладачів університету під час відвідування аудиторних занять;
- самостійне проведення навчальних аудиторних занять (2 години лекції, 4 години семінарського заняття), самоаналіз;
- участь в оцінюванні якості різних видів робіт студентів;
- індивідуальна робота зі студентами під час консультацій, керівництво науковими студентськими дослідженнями (підготовка до олімпіад, «Днів науки», наукових конференцій).

3.2. Зміст роботи на кожному з етапів практики

Змістовний модуль № 1. Організаційно-методична діяльність аспіранта

Початковий етап педагогічної практики (15 годин на першому тижні практики) включає:

- ознайомлення аспірантів із правилами внутрішнього розпорядку та техніки безпеки, встановленими на кафедрах університету стосовно навчального процесу;
- вивчення системи навчально-виховної роботи кафедри та особливостей методичної, наукової та організаційної роботи викладачів кафедри;
- ознайомлення з рейтинговою системою оцінювання освітнього процесу у ЗВО;
- знайомство із студентською аудиторією, з якою практикант буде проводити навчальні заняття;
- відвідування лекцій, семінарських занять та консультацій не менше 2-х викладачів кафедри;
- підготовка разом із керівником графіку проведення лекційних і семінарських занять та консультацій;

Змістовний модуль № 2. Навчально-методична діяльність аспіранта

Основний етап педагогічної практики (35 годин на другому тижні практики) включає:

- проведення аудиторних занять аспірантом згідно встановленого графіку;
- проведення індивідуальних занять зі студентами у вигляді консультацій з метою підготовки до виступу на семінарах, виконання студентами самостійної роботи, а також з наукової роботи для підготовки до участі у олімпіадах та наукових конференціях.

Щоденник є основою для написання звіту про практику (Додаток 2)

Змістовний модуль 3. Організаційно-підготовча робота до підсумкового контролю

Заключний етап педагогічної практики (10 годин на другому тижні практики) включає:

- підготовку звітної документації про проходження практики;
 - складання диференційованого заліку у формі захисту звітної документації.
- Критерії оцінювання педагогічної практики надано у додатку (Додаток 3).

4. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності аспіранта на всіх етапах протягом усього періоду практики.

4.1. Науковий керівник контролює дотримання аспірантом графіку проходження практики та надає аспіранту організаційну та методичну допомогу. Все це знаходить відображення у відгуку наукового керівника про проходження практики аспірантом.

4.2. За результатами проходження практики аспірант оформлює звітні матеріали та подає на кафедру:

- письмовий звіт про проходження практики (у довільній формі), де описано види виконаної роботи та пропозиції щодо покращення змісту практики та умов її проведення (звіт погоджується з керівником практики та підписується деканом факультету) (Додаток 1);
- аналіз відвіданих навчальних занять;
- інформацію про проведену зі студентами профорієнтаційну та наукову роботу;
- щоденник педагогічної практики.

Відсутність хоча б одного з вказаних документів має наслідком недопущення аспіранта до захисту практики та виставлення йому незадовільної оцінки.

4.3. Кінцевим результатом педагогічної практики є захист її результатів.

5. Навчальні матеріали та ресурси

1. <http://www.socio-journal.kpi.kiev.ua/> - Вісник КПІ ім. Ігоря Сікорського. Соціологія. Політологія. Право.

2. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

4. <https://prometheus.org.ua/>. Найкращі онлайн-курси України та світу.

5. <https://nsuworks.nova.edu/pcs/about.html> – Peace and Conflict Studies Journal

6. Література

1. Єнін М., Федорченко-Кутуєв П., Коломієць Т. Соціальна комунікація у науково-освітньому процесі ЗВО: виклики і перспективи розвитку. *Вісник Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут”*. Політологія. Соціологія. Право : зб. наук. праць. Київ; Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. №3. С. 6-14. DOI [https://doi.org/10.20535/2308-5053.2022.3\(55\).269525](https://doi.org/10.20535/2308-5053.2022.3(55).269525) URL: <http://visnyk-psp.kpi.ua/article/view/269525/265028>

2. Квієк М. Університет у добу перемін: інституції та академічні кадри в умовах зростаючої конкуренції. Пер. з польської Р. Скакун. Київ, Таксон, 2018. 474 с.

3. Панченко Л. Ф. Аналіз соціальних мереж як напрям освітніх вимірювань. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія №5. *Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 41 : збірник наукових праць / за ред. проф. В. П. Сергієнка. К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. С. 111 – 117.*

4. Панченко Л., Самовілова Н. Twitter для професійного розвитку педагога //Імплементція європейських стандартів в українські освітні дослідження: Збірник матеріалів IV Міжнародної наукової конференції Української асоціації дослідників освіти (26 червня 2020 р.) / За ред. С. Щудло, О. Заболотної, Л. Загоруйко. – Дрогобич : ТзОВ «Трек-ЛТД», 2020. с. С.119-123.

5. Хриков Є.М. Методологія педагогічного дослідження: монографія. Харків, ФОП Панов А.М., 2017. 237

6. Aggarwal, D. Exploring the Scope of Artificial Intelligence (AI) for Lifelong Education through Personalised & Adaptive Learning'. *Journal of Artificial Intelligence, Machine Learning and Neural Network*, vol. 4, no. 01, pp. 21–26, 2024, doi: 10.55529/jaiml.41.21.26.

7. Anderson, T. (2008). Towards a Theory of Online Learning. In Anderson, T. (Ed.). *The*

Theory and Practice of Online Learning (2nd Edition). AU Press: Athabasca University. Retrieved from http://cde.athabascau.ca/online_book/pdf/TPOL_book.pdf

8. Cohen, L., Manion L. and Morrison K. (2018). *Research Methods in Education*. Eighth edition. NY, Routledge.

9. DigCompEdu framework. [Електронний ресурс]. Доступно: https://joint-researchcentre.ec.europa.eu/digcompedu/digcompedu-framework_en Дата звернення: Жовт. 05, 2024

10. LEARNING & TEACHING PAPER #19 Digitally competent teachers Thematic Peer Group Report Chair: Philippe Emplitt, Université libre de Bruxelles, Belgium EUA Coordinator: Thérèse Zhang, March, 2023. https://eua.eu/downloads/publications/eua%20tpg%20report_digitally%20competent%20teachers_v2.pdf

11. Panchenko L.F., Korzhov H.O., Kolomiiets T.V. and Yenin M.N. PhD student training: principles and implementation. *Journal of Physics: Conference Series* 1840 (2021) 012056 IOP Publishing doi:10.1088/1742-6596/1840/1/012056 (Scopus)

12. Panchenko, L.F. Digital storytelling in adult education: barriers and ways to overcome them. *Information Technologies and Learning Tools*. – 2020. Vol 79 No 5 (2020), 109-125. <https://doi.org/10.33407/itlt.v79i5.3362> (Web of Science).

13. Rakya, Z.N. Exploring the Impact of Artificial Intelligence (AI) on Learner-Instructor Interaction in Online Learning (Literature Review)'. *International Journal of Emerging Multidisciplinaries: Computer Science & Artificial Intelligence*, vol. 2, no. 1, Dec. 2023, doi: 10.54938/ijemdc sai.2023.02.1.236

14. Siemens, G., Gašević, D. & Dawson, S., 2015, 'Preparing for the Digital University: A Review of the History and Current State of Distance, Blended, and Online Learning' (Athabasca, Athabasca University Press).

**ЗВІТ
З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
АСПРАНТА**

**Соціології
(кафедра)**

054 Соціологія
(спеціальність)

Мельник Любов Іванівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Звіт складається аспірантом у довільній формі. Але необхідно зазначити наступне: період проходження практики; загальний обсяг годин; сітка занять, проведених аспірантом (дати проведення, академічна група, тема, вид занять); перелік методичних матеріалів, розроблених під час педагогічної практики; керівництво науковими студентськими дослідженнями: підготовка до олімпіад, підготовка тез доповідей на наукових конференціях тощо (список студентів); пропозиції щодо покращення змісту практики та умов її проведення.

Термін проходження практики:

Загальний обсяг годин:

120

Науковий керівник:

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Декан ФСП

_____ (підпис)

Олена АКІМОВА

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ І ПРАВА
Кафедра соціології**

ЩОДЕННИК ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Аспіранта (-ки) _____
Курсу навчання 2 _____
Напряму підготовки _____
Форми підготовки очна(вечірня)заочна _____
Спеціальності 054 Соціологія _____
Керівник практики _____
Термін проходження практики _____

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

Аспірантка _____ направляється на педагогічну практику в КПІ імені Ігоря Сікорського на кафедрі соціології з «_-» _-- 2024 р. по «_» _____ 2024 р.

Декан ФСП _____ **Олена АКІМОВА**
(М.П.)

Керівник практики від кафедри _____ **Федорченко-Кутуєв П.В.**
(підпис) (ініціали, прізвище)

Аспірант _____ на практику прибув «_» _____ 2024 р. вибув «_-» _____ 2024 р.

Керівник практики від кафедри _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

1.1. Аспірант, відбуваючи на практику, повинен пройти інструктаж керівника практики, а також отримати:

- оформлений щоденник (скерування про відрядження);
- індивідуальні завдання з педагогічної практики;
- два примірники календарного графіка проходження практики (один – для аспіранта, другий – для керівника практики від кафедри);

1.2. Аспірант, по прибутті на базу практики, повинен подати керівникові щоденник, пройти інструктаж з техніки безпеки і пожежної безпеки, ознайомитися з робочим місцем, правилами експлуатації устаткування та уточнити план проходження практики.

1.3. Під час проходження педагогічної практики аспірант зобов'язаний суворо дотримуватися правил внутрішнього розпорядку університету.

1.4. Звіт про практику аспірант складає відповідно до календарного графіка проходження педагогічної практики й додаткових вказівок керівників практики.

1.5. Педагогічна практика аспіранта оцінюється відповідно до програми педагогічної практики за 100-бальною системою.

1.6. Аспірант, який не виконав вимог практики і дістав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку під час захисту звіту, скеровується повторно на практику під час канікул, або у позанавчальний час.

2. КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

№ З/п	Назва робіт	Тижні проходження практики		Відмітки про виконання
		1	2	

Керівник практики від кафедри _____

(підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

3. ЗВІТ ІЗ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ АСПІРАНТА

Термін проходження практики: _____ Загальний обсяг годин: _____
_____ Керівник практики від кафедри _____

4. ВІДГУК КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ ПРО РОБОТУ АСПІРАНТА НА ПРАКТИЦІ ТА ЇЇ ОЦІНКА

Керівник практики від кафедри _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

5. ВИСНОВОК КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ ВІД КАФЕДРИ ПРО РОБОТУ АСПІРАНТА

Дата складання диференційованого заліку: «_» ____ 2024 р.

Оцінка:

За національною шкалою _____

Кількість балів _____

За шкалою ECTS _____

Керівник практики від кафедри _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

6. РОБОЧІ ЗАПИСИ ПІД ЧАС ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

7. ПРАВИЛА ВЕДЕННЯ Й ОФОРМЛЕННЯ ЩОДЕННИКА

7.1. Щоденник – основний документ аспіранта під час проходження практики.

7.2. Якщо аспірант проходить практику за межами КПІ імені Ігоря Сікорського, щоденник є також посвідченням про відрядження аспіранта, що підтверджує тривалість перебування його на практиці.

7.3. Під час практики аспірант повинен коротко записувати щоденне виконання календарного графіка проходження практики.

7.4. Не рідше як раз на тиждень аспірант зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівникам практики від кафедри, які перевіряють щоденник.

7.5. Після закінчення практики щоденник разом із звітом переглядають керівники практики, складають відгуки і підписують їх.

7.6. Відповідно оформлений щоденник разом із звітом аспірант здає на кафедру.

Практика не зараховується, якщо щоденник не оформлений згідно з вимогами програми практики.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Педагогічна практика аспіранта оцінюється за рейтинговою системою.

Результати навчальної діяльності аспірантів оцінюються за 100-бальною шкалою.

1. Відвідування лекцій, семінарських занять та консультацій викладачів – **5 балів**.
2. Розгорнутий аналіз у формі звіту 2-х занять (лекційного і семінарського) викладачів кафедри – **20 балів** (10 балів за кожне заняття).
3. Проведення лекційного заняття з обраного курсу – **20 балів**.

18-20 балів – «відмінно» – аспірант демонструє вміння планувати і реалізовувати різні форми освітнього процесу у ВНЗ, самостійно розробити план, підбирати і структурувати зміст навчального матеріалу для лекційних занять, логічно і послідовно його викладати, створювати дидактичні матеріали із застосуванням сучасних інформаційних технологій;

13-17 балів – «добре» – аспірант демонструє теоретичні знання щодо різних форм освітнього процесу ЗВО, підбирати матеріал для лекційних занять, структурувати його, працювати з дидактичним матеріалом і використовувати сучасні інформаційні технології, однак, у роботі наявні незначні недоліки стосовно вирішення практичних завдань;

9-12 балів – «задовільно» – аспірант демонструє вміння підібрати матеріал для проведення лекційного заняття, структурувати його, але відзначається недостатній рівень викладу його на лекції. Також відсутня робота з дидактичним матеріалом по забезпеченню лекційного заняття.

0-8 балів – «незадовільно» – аспірант не зміг самостійно підібрати матеріал для логічного і послідовного його викладу на лекції. Відсутній творчий підхід у плануванні та організації різних форм лекційного заняття.

4. Розробка засобів поточного або модульного контролю – **20 балів**.

18-20 балів – «відмінно» – аспірант демонструє вміння планувати і реалізовувати різні форми проведення семінарських занять, застосовуючи інноваційні методи, прийоми та засоби закріплення матеріалу студентами, а також контролю і перевірки знань у студентів з пройденого матеріалу.

13-17 балів – «добре» – аспірант демонструє розуміння теоретичних принципів і особливостей методики проведення семінарських занять, застосовує інноваційні методи і прийоми по закріпленню студентами пройденого матеріалу. Однак, у роботі наявні незначні недоліки у реалізації різних форм здійснення контролю й оцінювання знань у студентів.

9-12 балів – «задовільно» – аспірант демонструє розуміння теоретичних принципів і особливостей методики проведення семінарських занять, але у роботі наявні суттєві недоліки в організації проведення семінарського заняття.

0-8 балів – «незадовільно» – аспірант демонструє відсутність розуміння основних принципів методики проведення семінарських занять у ЗВО.

5. Проведення індивідуальних занять зі студентами у вигляді консультацій з метою підготовки до виступу на семінарах, виконання студентами самостійної роботи, а також із наукової роботи для підготовки до участі у олімпіадах і наукових конференціях – **10 балів**.

6. Зміст, оформлення та захист звіту з педагогічної практики – **25 балів**.

7. Розрахунок шкали (R) рейтингу: сума вагових балів отриманих аспірантом протягом педагогічної практики складає: **$R_c=5+20+20+20+10+25=100$ балів**